

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΛ
ΠΕΜΠΤΗ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 2016 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ) & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)

Θέμα Α

A1. Θεωρία (Σχολικό Βιβλίο σελ. 142-143)

A2. Θεωρία (Σχολικό Βιβλίο σελ. 51)

A3. Θεωρία (Σχολικό βιβλίο σελ. 162)

α) Λάθος

β) Λάθος

γ) Σωστό

δ) Λάθος

ε) Λάθος

Θέμα Β

B1. $A_f = (1,5) \cup (5,9)$, $f(A) = (-2,5]$

B2.

α) $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = -2$

β) $\lim_{x \rightarrow 3} f(x)$ δεν υπάρχει διότι είναι διαφορετικά τα πλευρικά όρια ($\lim_{x \rightarrow 3^-} f(x) = 1$ και

$\lim_{x \rightarrow 3^+} f(x) = 2$)

γ) $\lim_{x \rightarrow 5} f(x) = 3$

δ) $\lim_{x \rightarrow 7} f(x)$ δεν υπάρχει διότι είναι διαφορετικά τα πλευρικά όρια ($\lim_{x \rightarrow 7^-} f(x) = 2$ και

$\lim_{x \rightarrow 7^+} f(x) = 4$)

ε) $\lim_{x \rightarrow 9} f(x) = \lim_{x \rightarrow 9^-} f(x) = 3$

B3.

α) $\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{1}{f(x)} = -\infty$, αφού $\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = 0$ και $f(x) < 0$ κοντά στο 2^- και $\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{1}{f(x)} = +\infty$, αφού

$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = 0$ και $f(x) > 0$ κοντά στο 2^+ . Άρα δεν υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{1}{f(x)}$

β) $\lim_{x \rightarrow 6} \frac{1}{f(x)} = +\infty$, διότι $\lim_{x \rightarrow 6} f(x) = 0$ και $f(x) > 0$ κοντά στο 6

γ) Θέτουμε $f(x) = u$. Είναι $\lim_{x \rightarrow 8} f(x) = 5$. Άρα $\lim_{x \rightarrow 8} f(f(x)) = \lim_{u \rightarrow 5} f(u) = \lim_{x \rightarrow 5} f(x) = 3$

B4.

Η συνάρτηση f δεν είναι συνεχής στο $x = 3$ (διαφορετικά πλευρικά όρια) καθώς επίσης και στο $x = 7$ (διαφορετικά πλευρικά όρια). Άρα δεν υπάρχουν τα όρια $\lim_{x \rightarrow 3} f(x)$ και $\lim_{x \rightarrow 7} f(x)$ για αυτό και δεν είναι συνεχώς στα σημεία αυτά.

B5.

Τα σημεία είναι $A(4,4)$, $B(6,0)$, και $\Gamma(8,5)$ της C_f που μηδενίζεται η f' διότι σε αυτά η C_f δέχεται εφαπτομένη παράλληλη στον άξονα xx' Θ. Fermat.

Θέμα Γ

Γ1.

Είναι $f'(x) = 3x^2 \geq 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Άρα η f είναι γνησίως αύξουσα και “1-1”.

Για $x \geq 0$ είναι $y = x^3 \Rightarrow x = \sqrt[3]{y}$

Για $x < 0$ είναι $y = x^3 \Rightarrow x = -\sqrt[3]{-y}$

Άρα $f^{-1}(x) = \begin{cases} \sqrt[3]{x}, & x \geq 0 \\ -\sqrt[3]{-x}, & x < 0 \end{cases}$

Γ2.

Θεωρούμε τη συνάρτηση $g(x) = \eta\mu x - x + \frac{1}{6}x^3, x \geq 0$. Είναι $g'(x) = \sigma\upsilon\nu x - 1 + \frac{1}{2}x^2$ και

$$g''(x) = -\eta\mu x + x$$

Ισχύει $\eta\mu x \leq x \Rightarrow -\eta\mu x + x \geq 0$ και $g'(x)$ γνησίως αύξουσα για $x \geq 0$

$$\text{Άρα } x \geq 0 \stackrel{g' \uparrow}{\Rightarrow} g'(x) \geq g'(0) \Rightarrow g'(x) \geq 0$$

Επομένως g είναι γνησίως αύξουσα για $x \geq 0$.

$$\text{Για } x > 0 \stackrel{g' \uparrow}{\Rightarrow} g'(x) > g'(0) \Rightarrow \eta\mu x - x + \frac{1}{6}x^3 > 0 \Rightarrow \eta\mu x > x - \frac{1}{6}x^3 \stackrel{f \uparrow}{\Rightarrow}$$

$$f(\eta\mu x) > f(x - \frac{1}{6}x^3)$$

Γ3.

$$y = x^3, x \geq 0$$

Τη χρονική στιγμή t είναι $y(t) = x^3(t)$ και $y'(t) = 3x^2(t) \cdot x'(t), t \geq 0$.

Τη χρονική στιγμή t_0 ισχύει $y'(t_0) = x'(t_0)$ με $y'(t_0) = 3x^2(t_0) \cdot x'(t_0) \Rightarrow x'(t_0) =$

$$3x^2(t_0) \cdot x'(t_0) \stackrel{x'(t_0) \neq 0}{\implies} 1 = 3x^2(t_0) \Rightarrow x^2(t_0) = \frac{1}{3} \stackrel{x(t_0) > 0}{\implies} x(t_0) = \sqrt{\frac{1}{3}} \text{ και } y(t_0) = \left(\sqrt{\frac{1}{3}}\right)^3.$$
 Άρα

το ζητούμενο σημείο το $M\left(\sqrt{\frac{1}{3}}, \left(\sqrt{\frac{1}{3}}\right)^3\right)$ ή $M\left(\frac{\sqrt{3}}{3}, \frac{\sqrt{3}}{9}\right)$

Γ4.

Θεωρούμε τη συνάρτηση $h(x) = f(x) \cdot g(x), x \in \mathbb{R}$

Είναι $h(x)$ περιττή διότι:

$$h(-x) = f(-x) \cdot g(-x) = (-x)^3 \cdot g(x) = -x^3 g(x) = -f(x) \cdot g(x) = -h(x)$$

Άρα $I = \int_{-1}^1 f(x) \cdot g(x) d(x) = \int_{-1}^1 h(x) d(x) = 0$ αφού $h(x)$ είναι περιττή και τα άκρα ολοκλήρωσης είναι συμμετρικά ως προς $O(0,0)$.

Θέμα Δ

Δ1.

Για $x \in (0,1)$ η f είναι συνεχής ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων. Όμοια f συνεχώς για $x \in (1, +\infty)$. Εξετάζουμε τη συνέχεια της f στο $x = 1$.

$$\text{Είναι } \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \left(\frac{\ln x}{x} + 1 \right) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \left(\frac{1}{x} \cdot \ln x + 1 \right) = 1 \cdot 0 + 1 = 1$$

$$\text{Επίσης, } \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\ln x}{x-1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\frac{1}{x}}{1} = 1. \text{ Άρα η } f \text{ είναι συνεχής στο } (0, +\infty)$$

$$\text{Είναι } \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{\ln x}{x} + 1 \right) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{1}{x} \cdot \ln x + 1 \right) = (+\infty) \cdot (-\infty) = -\infty$$

Άρα η C_f έχει κατακόρυφη ασύμπτωτη την ευθεία $x = 0$.

Δ2.

Για $x \in (0,1)$ είναι $f'(x) = \left(\frac{\ln x}{x} + 1 \right)' = \frac{1-\ln x}{x^2} > 0$ αφού $\ln x < 0$. Άρα $f'(x) \neq 0$ και η f δεν έχει κρίσιμα σημεία στο $(0,1)$

$$\text{Για } x > 1 \text{ είναι } f'(x) = \left(\frac{\ln x}{x-1} \right)' = \frac{x-1-x\ln x}{x(x-1)^2} = \frac{g(x)}{x(x-1)^2} < 0 \text{ διότι}$$

$$g'(x) = (x-1-x\ln x)' = 1-1-\ln x = -\ln x < 0. \text{ Άρα } g \downarrow$$

$$x > 1 \Rightarrow g(x) < g(1) \Rightarrow g(x) < 0. \text{ Επίσης } x \cdot (x-1)^2 > 0, \text{ για } x > 1$$

Άρα $f'(x) < 0$. Η f δεν έχει κρίσιμα σημεία για $x > 1$.

Η f δεν παραγωγίζεται στο $x = 1$ διότι $\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x)-f(1)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{\frac{\ln x}{x} + 1 - 1}{x-1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} 1$ και

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{f(x)-f(1)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\frac{\ln x}{x-1} - 1}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\ln x - x + 1}{(x-1)^2} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\frac{1}{x} - 1}{2(x-1)} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{-\frac{1}{x^2}}{2} = -\frac{1}{2}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\frac{1}{x} - 1}{2(x-1)} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{-\frac{1}{x^2}}{2} = -\frac{1}{2}$$

Άρα η f έχει μοναδικό κρίσιμο σημείο για $x = 1$.

Δ3.

i. Έχουμε τον πίνακα μονοτονίας της f .

x	0	1	$+\infty$
$f'(x)$	+		-
$f(x)$	\nearrow		\searrow

$$\text{Είναι } \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{\ln x}{x} + 1 \right) = -\infty$$

$$\text{Και } \lim_{x \rightarrow 1^-} \left(\frac{\ln x}{x} + 1 \right) = 1.$$

Άρα για $x \in (0,1)$ έχουμε $f((0,1)) = (-\infty, 1)$. Είναι $0 \in (-\infty, 1)$ άρα από Θ.Ε.Τ. υπάρχει $x_0 \in (0,1)$ ώστε $f(x_0) = 0$, ρίζα της $f(x)$.

$$\text{Επίσης για } x \in [1, +\infty) \text{ έχουμε } f(1) = 1 \text{ και } \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x-1} \stackrel{\text{D'L'H}}{=} \frac{1}{x} = 0.$$

Άρα $f([1, +\infty)) = (0,1]$ και $0 \notin (0,1]$. Επομένως η μοναδική ρίζα της $f(x)$ είναι στο $(0,1)$.

(Η μοναδικότητα προκύπτει από την μονοτονία της f).

$$\text{ii. Είναι } E = \int_{x_0}^1 |f(x)| dx = \int_{x_0}^1 \left(\frac{\ln x}{x} + 1 \right) dx \text{ διότι } f(x) \geq 0 \text{ για } x \in [x_0, 1], \text{ αφού}$$

$$x_0 \leq x \leq 1 \stackrel{f \uparrow}{\Rightarrow} f(x_0) \leq f(x) \leq f(1) \Rightarrow 0 \leq f(x) \leq 1.$$

$$\text{Άρα } E = \int_{x_0}^1 \left(\frac{\ln^2 x}{2} + x \right)' dx = \left[\frac{\ln^2 x}{2} + x \right]_{x_0}^1 = \left(\frac{\ln^2 1}{2} + 1 \right) - \left(\frac{\ln^2 x_0}{2} + x_0 \right) = 1 - \frac{\ln^2 x_0}{2} - x_0$$

$$\text{Αλλά } f(x_0) = 0 \Leftrightarrow \frac{\ln x_0}{x_0} + 1 = 0 \Rightarrow \ln x_0 = -x_0$$

$$\text{Επομένως } E = 1 - \frac{(-x_0)^2}{2} - x_0 = \frac{2 - x_0^2 - 2x_0}{2}$$

Δ4.

Η συνάρτηση F είναι συνεχής και παραγωγίσιμη στα διαστήματα $[1, x]$ και $[x, x^2]$

Από Θ.Μ.Τ υπάρχει $\xi_1 \in (1, x)$ ώστε $F'(\xi_1) = \frac{F(x) - F(1)}{x - 1} = f(\xi_1)$

Από Θ.Μ.Τ υπάρχει $\xi_2 \in (x, x^2)$ ώστε $F'(\xi_2) = \frac{F(x^2) - F(x)}{x^2 - x} = f(\xi_2)$

Ισχύει $\xi_1 < \xi_2 \stackrel{f \downarrow}{\Rightarrow} f(\xi_1) > f(\xi_2) \Rightarrow \frac{F(x) - F(1)}{x - 1} > \frac{F(x^2) - F(x)}{x(x - 1)} \stackrel{x > 1}{\Rightarrow}$

$x \cdot F(x) - x \cdot F(1) > F(x^2) - F(x) \Rightarrow x \cdot F(x) + F(x) > x \cdot F(1) + F(x^2) \Rightarrow$

$(x + 1) \cdot F(x) > x \cdot F(1) + F(x^2)$

Επιμέλεια: Μακρίδης Ηλίας